VENDIM
Nr. 122, datë 27. 11.2024

AUTORIZIM I NDIHMËS SHTETËRORE "GRANTE PËR START UP-et DHE LEHTËSUESIT E START UP-eve PËR VITIN 2025"

Komisioni i Ndihmës Shtetërore me pjesëmarrjen e:

Z. Blendi Gonxhja	kryetar;
Znj. Mimoza Dhëmbi	anëtare;
Znj. Brikena Qela	anëtare;
Znj. Keida Qirko	anëtare;
Z. Ahmet Mançellari	anëtar;

Në mbledhjen e tij të radhës të datës 27.11.2024, në Ministrinë e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit në bazë të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", i ndryshuar, vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 817, datë 28.12.2005, "Për miratimin e rregullores 'Për procedurat dhe formën e njoftimit'" mori në shqyrtim njoftimin e Agjencisë Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve të planit të ndihmës shtetërore për thirrjen për grante dhe masa mbështetëse për startupe dhe lehtësues.

I. Procedura

1. Agjencia Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve me shkresën nr. 147, datë 25.11.2024, në bazë të nenit 20, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar njoftoi në Komisionin e Ndihmës Shtetërore planin e ndihmës shtetërore të sipërpërmendur, në bazë të VKM-së nr. 61, datë 7.2.2024, "*Për miratimin e kërkesave e të kritereve që duhet të plotësojnë start up-et dhe lehtësuesit e start up-eve, të procedurave e të afateve, si dhe të rregullave për përbërjen e komisionit të vlerësimit dhe ankimit, kritereve, procedurës së përzgjedhjes e të shpërblimit të anëtarëve të tyre*".

II. Përshkrimi i masës

2. *Objektivi*: plani i ndihmës synon mbështetjen e startup-eve dhe lehtësuesve për zhvillimin e startup-eve shqiptare në funksion të zhvillimit të vendit dhe përparimit në fushat prioritare. Ky program do të stimulojë sipërmarrjen inovative dhe njësive mbështetëse, duke ofruar financim dhe mbështetje për kompanitë startup më premtuese shqiptare, ofrimin e mbështetjes me grante të startup-eve dhe lehtësuesve të startup-eve.

3. *Baza ligjore:* plani i ndihmës shtetërore mbështetet në aktet ligjore si vijon:

- VKM nr. 61, datë 7.2.2024, "Për miratimin e kërkesave e të kritereve që duhet të plotësojnë start up-et dhe lehtësuesit e start up-eve, të procedurave e të afateve, si dhe të rregullave për përbërjen e komisionit të vlerësimit dhe ankimit, kritereve, procedurës së përzgjedhjes e të shpërblimit të anëtarëve të tyre".
- Ligji nr. 25/2022, "Për mbështetjen dhe zhvillimin e startup-eve", i ndryshuar.
- VKM nr. 664, datë 24.10.2024, "Për miratimin e projektligjit 'Për buxhetin e vitit 2025'".

4. *Kohëzgjatja:* plani i ndihmës do të zbatohet Plani i ndihmës do të zbatohet brenda vitit 2025.

5. *Dhënësi i ndihmës* është ministri përgjegjës për sipërmarrjen. Autoriteti përgjegjës për zbatimin e masës është Agjencia Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve.

6. *Përfituesit:* përfitojnë mbështetje me grant do të jenë ndërmarrjet start up dhe lehtësuesit e start up-eve të vetëdeklaruar në regjistrin elektronik të start up-eve dhe lehtësuesve, që janë të pajisur me pasaportën përkatëse.

7. *Shtrirja territoriale:* projekti do të zbatohet në territorin e Republikës së Shqipërisë.

8. *Forma dhe vlera e ndihmës:* vlera e ndihmës shtetërore për vitin 2025 është 300.000.000 (tre qind milionë) lekë në formën e grantit të drejtpërdrejtë nga buxheti i shtetit nga fondet e miratuara për ministrin përgjegjës për sipërmarrjen. Numri i përfituesve të skemës do të jetë 51-100 përfitues.

III. Vlerësimi i ekzistencës së ndihmës shtetërore

9. Komisioni i Ndihmës Shtetërore vlerëson nëse plani i ndihmës shtetërore përbën ndihmë shtetërore në kuptim të paragrafit 1, të nenit 4, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar, pra nëse plani ofron një avantazh ekonomik për ndërmarrje, e cila ka një ndikim të mundshëm në konkurrencë dhe tregtinë midis shteteve anëtare, që nuk do të ishte përfituar në kushte normale të tregut.

10. Neni 4, pika 1, e ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", i ndryshuar, përcakton se:

"Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë ligj, ndalohet çdo ndihmë e dhënë nga burimet shtetërore, në çfarëdolloj forme e cila, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, shtrembëron ose kërcënon të shtrembërojë konkurrencën duke dhënë përparësi për një ose disa ndërmarrje të caktuara ose për prodhimin e produkteve të caktuara, për aq sa mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarra nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore".

11. Gjithashtu neni 71 "*Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike*", i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit ndërmjet Komuniteteve Evropiane e Shteteve të tyre Anëtare dhe Republikës së Shqipërisë[1] përcakton se:

"*Praktikat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kritereve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës të aplikueshme në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretuese që përdoren nga institucionet e Komunitetit."*

12. Ligji i ndihmës shtetërore zbatohet vetëm për masat që plotësojnë *të gjitha* kriteret e përmendura në nenin 4, pika 1, konkretisht: a) burime shtetërore; b) avantazhi ekonomik; c) selektiviteti; dhe d) efekti në konkurrencë dhe treg.

13. Skema e njoftuar mundëson mbështetjen me burime shtetërore, për një numër të kufizuar të ndërmarrjeve në treg, të cilat do të duhej t'i përballonin vetë në kushte normale të tregut. Për rrjedhojë, ndihma shtetërore forcon pozitën e ndërmarrjeve në raport me konkurrentët e tyre dhe për këtë arsye ka efekt shtrembëruese potenciale në konkurrencë. Skema e ndihmës shtetërore mund të ketë ndikim në plotësimin e detyrimeve të ndërmarra nga Republika e Shqipërisë në marrëveshjet ndërkombëtare që përmbajnë dispozita të ndihmës shtetërore.

Në këto kushte Komisioni vlerëson se plani i njoftuar është ndihmë shtetërore.

IV. Vlerësimi i përputhshmërisë së skemës

14. Komisioni i Ndihmës Shtetërore vlerëson skemën e njoftuar në përputhje me shkronjën "c", të nenit 13, të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", i ndryshuar, ku parashikohet se ndihma shtetërore mund të lejohet nëse "*lehtëson zhvillimin e veprimtarive të caktuara ekonomike ose zhvillimin e zonave të caktuara ekonomike, deri në atë masë sa kjo ndihmë nuk është në kundërshtim me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë*". Komisioni vlerëson se rezultatet e skemës së ndihmës do të jenë pozitive, bazuar në njoftimin e ndihmës, sepse skema mundëson krijimin e një klime të favorshme për krijimin e startup-eve të reja, aftësimin dhe rrjetëzimin e themeluesve shqiptarë duke sjellë edhe përfshirjen dhe mbajtjen e talentit dhe burimeve njerëzore, rritjen e punësimit, lehtësimin dhe mbështetjen në aksesimin e burimeve financiare, nxitjen dhe futjen e inovacionit në sektorët ekonomikë.

Sa më lart, Komisioni vlerëson se plani i ndihmës shtetërore është ndihmë shtetërore, e cila është e lejueshme në bazë të shkronjës "c", të nenit 13, të ligjit nr. 9374/2005, "Për ndihmën shtetërore", i ndryshuar, që përcakton se ndihma shtetërore mund të lejohet, nëse: "*lehtëson zhvillimin e veprimtarive të caktuara ekonomike ose zhvillimin e zonave të caktuara ekonomike, deri në atë masë sa kjo ndihmë nuk është në kundërshtim me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë*".

PËR KËTO ARSYE,

---

[1] Ligji nr. 9590, datë 27.7.2006 "Për ratifikimin e 'Marrëveshjes së stabilizim-asocimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe komuniteteve evropiane e shteteve të tyre anëtare'".

Komisioni i Ndihmës Shtetërore, në bazë të neneve 4, 17, 22 dhe 31, të ligjit nr. 9374, datë 21.4.2005, "Për ndihmën shtetërore", të ndryshuar,

VENDOSI :

1. Të autorizojë skemën e ndihmës shtetërore në formën e grantit për mbështetjen e start up-ve dhe lehtësuesit e start up-eve, të parashikuar në VKM- në nr. 664, datë 24.10.2024, "Për miratimin e projektligjit 'Për buxhetin e vitit 2025'".

2. Çdo përfitues ndihme duhet të nënshkruaj deklaratën e ndihmës "*De-minimis*" dhe të dorëzoj një kopje të deklaratës pranë Agjencisë Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve.

3. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen nëpërmjet Agjencisë Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve, brenda datës 31 mars të çdo viti të paraqesë raport për impaktin e ndihmës shtetërore gjatë vitit paraardhës financiar. Raportet e zbatimit duhet të përmbajnë informacion të detajuar mbi shpenzimet e bëra dhe produktet e arritura.

4. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen nëpërmjet Agjencisë Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve të njoftojë çdo ndryshim të planit të ndihmës.

5. Ministri përgjegjës për sipërmarrjen dhe Agjencia Shtetërore për Mbështetjen dhe Zhvillimin e Startup-eve dhe Lehtësuesve të ruajë deri në dhjetë vjet të gjitha të dhënat për zbatimin e skemës, pasi ndihma e fundit individuale të jetë dhënë në kuadër të kësaj skeme.

6. Ky vendim të botohet në fletoren zyrtare.

KOMISIONI I NDIHMËS SHTETËRORE
Kryetar: Blendi Gonxhja
Anëtarë: Mimoza Dhëmbi, Brikena Qela, Keida Qirko, Ahmet Mançellari